

10.5 milijardi kuna usmjerenih
u otočni razvoj

Projekt uspješno spaja tradicionalno
i moderno, inovativno i inventivno

JOSIP BORIĆ, DRŽAVNI TAJNIK U MINISTARSTVU MORA NA ODLASKU

Pomorska povezanost tema broj jedan

Ako se radi štednje budu rezale subvencije brodarima, to će značiti da se tada neće moći govoriti o podjednakim uvjetima života na otocima i kopnu, jer će to značiti skuplje karte i manje linija

Neven ŠANTIĆ

Josip Borić bio je dugo godina ravnatelj Uprave za otočni i priobalni razvoj, a u posljednje vrijeme i državni tajnik u Ministarstvu mora. Nakon osam godina u izvršnoj vlasti, odlazi u saborske klupe kao član kluba opozicijskog HDZ-a.

Kako ocjenjujete svoje djelovanje i ono što je učinjeno u Upravi za otoke, Ministarstvu i Vladi u protekla dva mandata na skrbi za otoke i poticanju njihova razvoja?

– Politika prema otocima bila je aktivna, osmišljena i popraćena dugoročnim programima, te svakako najvažnije popraćena velikim iznosima unutar državnog proračuna. Na godišnjoj razini sa 180 milijuna kuna same Uprave nadležne za otoke ili 1,25 milijardi kuna od strane svih ministarstava, javnih poduzeća i HBOR-a. To je značilo izgradnju brojnih objekata komunalne, prometne i društvene infrastrukture, jeftiniji život kroz povećanu razinu subvencija, povoljne kredite otočnom gospodarstvu. Da smo bili uspješni govore podaci od gotovo 10.5 milijardi kuna usmjerenih u otočni razvoj u proteklih 8 godina i 7.500 stanovnika više po popisu stanovništva iz 2011. godine gdje je upravo ovih 8 godina činilo većinu od 10 promatranih godina.

Estetski standard

Za sebe mogu reći da sam učinio sve što je bilo u mojoj moći, posebno da u zadnje dvije godine prije svega ne umanjimo ni jedno stečeno pravo za naše otočane, a da paralelno osmislimo i nove programe poput intenzivne izgradnje ili obnove luka, potpora poslodavcima ili promocije oznake Hrvatski otočni proizvod. Sve sredine i organizacije imale su pristup i pomoć sredstvima državnog proračuna. Brojne nagrade koje hrvatski otoci primaju od domaćih i stranih medija i organizacija u raznim izborima govore da smo u suradnji s jedinicama lo-

SUBVENCIJE

Ako se subvencije pomorskog prijevoza smanje na razinu ispod 360 milijuna kuna to će značiti da sadašnji sustav pomorskog povezivanja više neće izgledati isto

kalne samouprave podigli «estetski standard» naših otočnih sredina, ponudili nove sadržaje i da su pojedini dijelovi otoka postali pravi europski i svjetski brandovi u turizmu. Dva zajma koje realiziramo kao izravnu pomoć otocima tkz. CEB IV i EIB III, jedan kojeg završavamo i drugi kojeg počinjemo, dokazuju da smo razvojnu politiku otoka promatrali dugoročno i zato s njom i sada treba nastaviti samostalno i ne utapati je u neke druge oblike ili ministarstva.

Koliko je još posla ostalo da bismo mogli reći kako se život na otocima bar približio onom na kopnu?

– Ukoliko se nastavi sadašnja razina ulaganja potreban je po meni još jedan mandat da se dostignu infrastrukturni uvjeti približni onima na kopnu. Pritom mislim na sve otoke, jer su neki već sada iznad te razine. Posebno tu valja spomenuti izgradnju vodoopskrbnih sustava u potpunosti. Posebno će taj osjećaj ovisiti i o subvencijama. Otočna pomorska povezanost uvijek je tema broj jedan. Ako se radi štednje budu rezale subvencije brodarima to će značiti da se tada neće moći govoriti o podjednakim uvjetima života na otocima i kopnu, jer će

to značiti skuplje karte i manje linija. Pomoć poslodavcima mora se nastaviti. Vrlo je važno da otočanima ostane u strukturi njihova matična uprava na koju su navikli i koja operativno rješava njihove probleme.

Iz džepa korisnika

Kakav odnos prema otocima predviđate u mandatu nove vlasti, s obzirom na to da o toj temi u kampanji nismo praktički ništa čuli?

– Ja sam u kampanji govorio o tome međutim nije bilo interesa medija za tu temu. Govorio sam upravo o dva problema koja vidim. Prvi je svakako poziv MMF-u koji se više ne taji ili izbjegava. To znači da se kreće u rezanja svega onog što se može nadomjestiti plaćanjem od strane korisnika odnosno građana. Prve na redu su subvencije i mi ćemo već na prijedlogu proračuna znati što aktualna nova vlada misli o tom problemu. Ako se subvencije pomorskog prijevoza smanje na razinu ispod 360 milijuna kuna to će značiti da sadašnji sustav pomorskog povezivanja više

neće izgledati isto. Ili će se ukinuti besplatni prijevoz za pojedine kategorije društva – studente, srednjoškolce, umirovljenike, te poskupiti trajektne karte pa time i život na otocima, ili će se smanjivati učestalost putovanja na pojedinim linijama. Ako se ukinu subvencije cestovnom prijevozu na otocima, koje sada iznose oko 28 milijuna kuna, taj će se iznos namiriti iz džepa korisnika srednjoškolaca i umirovljenika koji se sada po otocima voze besplatno. To je najlakše ukinuti i to nebi bilo dobro. Drugi problem o kojem sam govorio jest najava uvođenja poreza na imovinu. Znamo da najviše imovine u vidu stanova ili apartmana ima na priobalju i otocima. Ako će se porez na imovinu odnositi upravo na taj segment prostora u kojem se ne živi već se koristi za prihode od turizma, znači koristi se samo u sezoni, onda će otočani plaćati više iznose za porez nego što je to bilo do sada kada su plaćali komunalnu naknadu. Prijedlog proračuna koji će doći brzo u novi saziv sabora pokazat će sve o čemu se govorilo u kampanji. Sve ostalo su više-manje zadane teme. Novoj vladi ostavljamo za jam EIB III koji treba započeti sa realizacijom. Rješene su sve procedure i treba početi sa javnim natječajima.

Regionalni razvoj

Za što ćete se posebno zalagati, sada kao oporbeni zastupnik, kada su u pitanju otoci?

– Osobno ću se zalagati za prijedloge koje smo iznosili u kampanji kao program HDZ-a, ali i za nastavak politike kakvu smo provodili prema otocima, ali i Primorsko-goranskoj županiji. Na istu nije bilo primjedbi ni do sada. Politika regionalnog razvoja u koju spadaju i otoci bit će jedna od najvažnijih tema u sljedećem razdoblju, tako da ćemo s obzirom na iskustvo koje imam, imati mjerodavne stavove. Sve će se moći «izmjeriti» i usporediti. Tu smo da na to upozoravamo i ukazujemo. Otocima se i ubuduće mora pomagati kako bi se pozitivni trendovi nastavili i u sljedećem mandatu. Prekid u pomaganju vratio bi nas na početne pozicije iz 2003. godine.



Josip Borić
R. BRNALIĆ